
Prasa o adwokaturze

Palestra 21/11(239), 63-73

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

2. Cena posiłków jednorazowych (bez korzystania z pokoi): obiad — 50 zł, śniadanie i kolacja — po 25 zł.
 3. Opłata jednorazowa — 30 zł za pranie bielizny dla korzystających z DPTA przez okres krótszy niż 3 doby.
 4. Opłata za korzystanie z sali konferencyjnej:
 - a) konferencje i sympozja członków adwokatury — jednorazowo — 500 zł,
 - b) konferencje i sympozja obce — po 500 zł za jeden dzień.
 5. Opłaty za dodatkowe świadczenia, posiłki, napoje itp. ustala się według każdorazowej kalkulacji.
- II. Ustalić datę pobytową od godz. 9 i odpłatność za całą dobę.
- III. Ustalić, że przy zamówieniach pobytów indywidualnych obowiązuje przedpłata w wysokości opłat za całość pobytu. W razie niewykorzystania skierowania i zwrócenia go nie później niż w 7 dni przed pierwszym dniem planowanego pobytu oraz sprzedaży skierowania przez NRA innej osobie — następuje zwrot opłat. W innych wypadkach całkowitego lub częściowego niewykorzystania skierowania pobierana jest pełna opłata dobową za pierwsze 3 doby oraz opłata za noclegi (50% stawek dobowych) za pozostałe dni nie wykorzystanego skierowania.
- Przy zamówieniach zbiorowych obowiązuje wpłata zaliczki w wysokości każdorazowo ustalonej.

B. Z prac Prezydium NRA

1.

Analiza przebiegu i tematyki zgromadzeń sprawozdawczych wojewódzkich organów adwokatury w 1977 r.

Na posiedzeniu w dniu 1 września br. Prezydium NRA rozpatrzyło i zatwierdziło opracowaną przez sekretarza NRA adw. Edmunda Mazura analizę przebiegu odbytych w 1977 r. zgromadzeń delegatów w izbach adwokackich. Wspomniana analiza została przesłana wszystkim Radom Adwokackim w celu jej wykorzystania w bieżących pracach organów samorządu adwokackiego.

Poniżej podaje się omówienie (główne wątki) wspomnianego sprawozdania analitycznego.

I. Strona organizacyjna kampanii zgromadzeń delegatów

1. Tegoroczna kampania sprawozdawcza w izbach adwokackich przebiegała pod znakiem realizacji kadencyjnego programu adwokatury. Prezydium NRA podjęło w dniu 20 lutego br. uchwałę koordynacyjną, ustalając w niej przebieg akcji sprawozdawczej.

Wybory delegatów w zespołach adwokackich oraz w grupach adwokatów nie wykonujących zawodu i radców prawnych przebiegały bez zakłóceń i poza sporadycznymi wypadkami unieważnienia z przyczyn formalnych odbyły się w terminie.

Większość rad adwokackich dokonała oceny wyboru delegatów, co należy uważać za postępowanie prawidłowe. Ogółem wybrano 1980 delegatów, przy czym zwraca uwagę wzrost liczby delegatów nie wykonujących zawodu w zespole adwokackim (radcowie prawni, emeryci i renciści, pracownicy administracji i nauki), a mianowicie co 3 wybrany delegat nie wykonywał zawodu w zespole, przy czym np. w Izbie warszawskiej wskaźnik ten sięgał nawet 50%.

2) Zgromadzenia delegatów odbywały się w okresie od 26 marca (Bielsko-Biała) do 8 maja br. (Kielce). Na ogółem 1980 wybranych delegatów uczestniczyło w zgromadzeniach 1657, czyli 81,1%, nastąpiło więc obniżenie wskaźnika frekwencji w stosunku do roku 1976 (90%). Rady adwokackie w Bydgoszczy, Gdańsku, Koszalinie, Lublinie, Poznaniu i Rzeszowie, w których absencja delegatów była największa, powinny przeprowadzić analizę tego stanu rzeczy. Najwyższą frekwencję delegatów na zgromadzeniach notowano w izbach: bielskiej, łódzkiej, opolskiej, płockiej, radomskiej i szczecińskiej.

Protokoły ze zgromadzeń delegatów zostały Prezydium NRA przesłane z opóźnieniem, przy czym Radę siedlecką i Radę płocką trzeba było wielokrotnie monitorować. Wydaje się, że miesięczny termin przewidziany na sporządzenie i nadesłanie protokołu jest wystarczający, w przyszłości więc należy zwrócić większą uwagę na ten obowiązek korporacyjny rad adwokackich.

Przebieg zgromadzeń delegatów był poważny i rzeczowy. Nie było wystąpień nieodpowiedzialnych lub demagogicznych. W każdym zgromadzeniu brali udział przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości (z reguły był nim prezes miejscowego sądu wojewódzkiego), członkowie Prezydium NRA oraz miejscowi przedstawiciele władz i urzędów.

Przedstawiciele instancji politycznych i organów administracji państwowej interesowali się szczególnie żywo przebiegiem zgromadzeń delegatów w nowo powstałych izbach adwokackich. Po odbyciu zgromadzeń delegatów prawie wszystkie rady adwokackie dokonały na posiedzeniach oceny ich przebiegu, wprowadzając do planu działania odpowiednie sprawy przewidziane do wykonania. Szczególnie pieczołowicie i wnikliwie uczyniła to Rada warszawska.

Sprawozdania rad adwokackich w przeważającej mierze odzwierciedlają w pełni pracę organów adwokatury w okresie sprawozdawczym. Nie wszystkie jednak zawierają ocenę i analizę tej pracy. Część rad nadal trzymała się szablonu, relacjonując po prostu działalność rady i opisując prace poszczególnych komisji. Tak właśnie czyniły Rady Adwokackie w Bielsku-Białej, Częstochowie, Łodzi, Płocku, Poznaniu i Wrocławiu. Ten typ sprawozdań — choć dokładny — jest jednak pozbawiony próby oceny i wniosków. Nie może tej oceny zastąpić wniosek komisji rewizyjnej w sprawie absolutorium, gdyż nosi on charakter formalny. Dobre analityczne sprawozdania sporządziły Rady Adwokackie w Katowicach, Krakowie, Lublinie, Rzeszowie, Szczecinie, Wałbrzychu i Zielonej Górze. Obserwuje się w tych Radach znaczny postęp, który Prezydium z satysfakcją odnotowuje.

Mimo wielokrotnych uchwał i przypominania nie wszystkie rady adwokackie zamieściły w pisemnym opracowaniu rejestry wykonania uchwał poprzedniego zgromadzenia delegatów oraz z przebiegu realizacji programu kadencyjnego. Zauważono ten brak w sprawozdaniach Rad: bielskiej, płockiej i toruńskiej.

II. Analiza merytoryczna tematyki zgromadzeń delegatów

Przyjmując za punkt wyjścia pewien umowny podział tematyczny zagadnień poruszonych w pisemnych sprawozdaniach rad adwokackich z odbytych zgromadzeń sprawozdawczych, w dyskusjach w toku tych zgromadzeń i w podjętych uchwałach oraz ujmując ten podział porównawczo za okres lat 1974—77, uzyskuje się następujący obraz:

1) Sprawy legislacji

W toku obrad zgromadzeń i w dyskusjach zaznaczył się nieznaczny wzrost postulatów dotyczących zmian w obowiązującym prawodawstwie. Powtarzano występujące już od lat „żelazne” tematy, a mianowicie postulaty w sprawie zmiany ustawy o ustroju adwokatury, wprowadzenia nowej „taksty” adwokackiej, odpłatności przez Skarb Państwa „urzędówek”. W tym roku kwestia taksy została związana z projektem utworzenia Funduszu Rozwoju Kadr Prawniczych. Środowisko adwokackie jest przeciwne łączeniu tych spraw i obciążaniu adwokatury dodatkowymi świadczeniami. Kilka wypowiedzi postulowało zwolnienie adwokatury od opłacania podatku od wynagrodzeń ze względów socjalnych i ekonomicznych. Podobnie jak w latach ubiegłych, sygnalizowano, że zbyt wysokie są opłaty rewizyjne w postępowaniu karnym, co utrudnia prawo do obrony. Podnoszono też kwestię zasiłku chorobowego dla adwokatów-członków zespołów, uważając obowiązujące w tej mierze przepisy za krzywdzące wobec wysokiej składki ZUS-owskiej. Nadal podnoszono sprawę ferii sądowych, domagając się ich ustawowego uregulowania. Bardzo mocno podnoszono nieobecność przedstawicieli adwokatury w pracach legislacyjnych i przy pracach nad wytycznymi Sądu Najwyższego. Domagano się uregulowania statusu radcy prawnego z prawem adwokatury do obsługiwania jednostek gospodarki uspołecznionej — bez żadnych ograniczeń. Podnoszono również, że przepisy kodeksu pracy są dość skomplikowane, a tryb odwoławczy w sprawach ze stosunków pracy powinien być ujednoczony. Zwracano uwagę na niepokojące zjawisko ograniczenia kognicji sądów, postulując jej rozszerzenie na kontrolę aktów i decyzji administracyjnych. Ze spraw samorządowych postulowano podwyższenie płac aplikantów adwokackich.

2) Wykonywanie zawodu

W tej grupie spraw poruszano nieprawidłowości w rozmieszczeniu adwokatów (Białystok, Gdańsk, Kielce, Kraków, Poznań, Toruń), konieczność i obowiązek podnoszenia poziomu świadczonych usług prawnych (Bydgoszcz), konieczność wzmocnienia kierownictwa politycznego w zespołach adwokackich (Kielce), dobry wpływ wizytacji na kulturę sali sądowej (Lublin, Rzeszów), dobry poziom adwokatury (Opole), ograniczenie adwokatury w postępowaniu przygotowawczym i rygorystyczne stosowanie aresztu tymczasowego (Opole, Warszawa), konieczność większej technizacji zespołów (Poznań), konieczność protokołowania przemówień adwokatów na rozprawach i dopuszczenie nieletniego do obecności przy przemówieniu adwokata (Toruń). W tej grupie tematycznej 39 postulatów koncentrowało się nad pewnymi brakami praktyki oraz wyrażało troskę o poziom i skuteczność działania adwokatury.

3) Zespoły adwokackie

W 22 wystąpieniach poruszono głównie sprawy z zakresu pracy i funkcjonowania zespołów adwokackich. Zwracano uwagę na nieregularność zebrań zespołów (Bielsko-Biała), złą sytuację lokalową (Bydgoszcz, Lublin, Radom, Rzeszów), zwiększenie

się zespołów małych 3—4 osobowych (Katowice), dobrą i właściwą pracę zespołów (Koszalin, Szczecin), konieczność zwiększenia roli i uprawnień kierownika zespołu (Płock, Poznań), utworzenie zespołów w każdej siedzibie sądu rejonowego (Zielona Góra). Grupy tych spraw charakteryzuje troska o jak najlepszą pracę zespołu adwokackiego i troska o poprawę warunków lokalowych oraz prawidłowe rozmieszczenie zespołów i adwokatów. Wypowiedzi dotyczyły raczej samych objawów bez próby zaproponowania konkretnych środków zaradczych.

4) Szkolenie i doskonalenie zawodowe

W porównaniu z latami poprzednimi można tu odnotować znaczny wzrost zainteresowania tą tematyką (43 wystąpienia). Jest to spowodowane uchwalonym programem kadencyjnym, który kładzie wielki nacisk na szkolenie i doskonalenie zawodowe. W wielu izbach uważano, że dotychczasowe formy szkolenia i doskonalenia zawodowego są dobre i zdały egzamin — należy je tylko nieznacznie ulepszać i stosować elastycznie (Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kielce, Koszalin, Kraków, Opole, Płock, Rzeszów, Siedlce, Toruń, Szczecin, Warszawa, Wrocław). Nie zabrakło też wypowiedzi krytycznych lub zmierzających do podniesienia poziomu doskonalenia zawodowego. Na przykład w Izbach częstochowskiej i opolskiej postulowano dalszą pracę nad usprawnieniem szkolenia, w Izbie kieleckiej wysunięto postulat obowiązkowego doskonalenia wszystkich adwokatów, zgłaszając jednocześnie zastrzeżenia dotyczące samego szkolenia aplikantów adwokackich, w Izbie łódzkiej zwrócono uwagę na niską frekwencję w imprezach doskonalenia zawodowego, w Izbie płockiej postulowano uprawnienie szkolenia aplikantów adwokackich, w Izbie siedleckiej wskazano na konieczność rozszerzenia tematyki doskonalenia zawodowego, w Izbie wałbrzyskiej zwrócono uwagę na konieczność aktywniejszej pracy szkoleniowej, w Izbie wrocławskiej zgłoszono postulat wprowadzenia zajęć z techniki i taktyki procesowej. Na zgromadzeniach ujawnił się jednolity pogląd o konieczności szkolenia i doskonalenia zawodowego, o jego pozytywnym wpływie na poziom pracy adwokatury, o konieczności jego wzbogacania przez nowe formy i tematy. W wielu izbach istnieją, jak wiadomo, terenowe ośrodki doskonalenia zawodowego.

5) Etyka i godność zawodu

Sprawy dotyczące etyki i godności zawodu były poruszane we wszystkich izbach, w różnych przy tym aspektach, ale przybrały konkretną postać wniosków czy postulatów w 13 wypadkach. W okresie sprawozdawczym odnotowano obniżenie skarg na pracę adwokatów oraz spraw dyscyplinarnych. Jest to związane z podnoszeniem się poziomu zawodowego i wprowadzaniem tego zagadnienia do szkolenia i doskonalenia zawodowego. W wielu izbach (szczególnie mniejszych), komisje dyscyplinarne nie notowały wpływu żadnej sprawy, bądź też co najwyżej od 2 do 5 spraw rocznie. W Izbie toruńskiej zwrócono jednak uwagę na negatywne zjawisko źle pojętej koleżeńskości, objawiające się przy opiniowaniu kolegów i przyjmowaniu do zespołów. Wielokrotnie podkreślano, że około 90% skarg jest bezzasadnych.

6) Sytuacja ekonomiczna — zarobki adwokatów

W tej grupie tematycznej odnotować można wzrost zainteresowania uczestników zgromadzeń (29 wypowiedzi). Wskazywano na konieczność wprowadzenia nowej „taksy” adwokackiej i podwyższenia zarobków adwokata do poziomu wynagrodzeń sędziów i prokuratorów oraz zniesienia podatku od wynagrodzeń i zmniejszenia in-

nych obciążeń publicznych. Adwokatura nie została objęta dotychczas powszechną regulacją płac. Sytuacja ta rodzi rozgoryczenie i niezadowolenie środowiska oraz naraża organy adwokatury na zarzut nieudolności działania. Łączy się to z postulatem odpłatności „urzędówek” i zrównania uprawnień adwokata do zasiłku chorobowego ZUS-u z uprawnieniami pracowników jednostek gospodarki uspołecznionej. Sygnalizowano zarazem znaczny spadek spraw, zleconych adwokatom w granicach 5%—30%. Podnoszono jednocześnie konieczność zniesienia ograniczenia samorządowego w sprawie górnego pułapu zarobków. W wielu izbach wskazywano na rażącą różnicę zarobkową aplikantów adwokackich w porównaniu z wynagrodzeniami asesorów sądowych.

7) Sprawy socjalno-bytowe

Notuje się nadal dużo wypowiedzi (18) na tematy socjalne i bytowe, co wiąże się bezpośrednio z sytuacją materialną adwokatury. W wielu izbach docenia się wysiłki organów samorządu w tym zakresie, ale nadal postuluje się zwiększenie nakładów na te cele. W izbach bielskiej, katowickiej i wrocławskiej postanowiono wyrównywać z funduszu socjalnego chorym adwokatom zarobki przez pierwsze 3 miesiące choroby (ZUS wypłaca zasiłek po 3 miesiącach), a w Izbach katowickiej oraz krakowskiej postulowano dalsze zwiększanie dopłat do rent i emerytur. W Izbie płockiej postulowano zorganizowanie funduszu wzajemnej pomocy i przychodni lekarskiej oraz zwiększenie liczby skierowań sanatoryjnych, w Izbie rzeszowskiej zwrócono uwagę na konieczność wzmocnienia opieki nad emerytami i rencistami szczególnie nieporadnymi, w Izbie szczecińskiej postanowiono nabyć działkę w Międzywodziu na cele rekreacyjne. Mimo olbrzymiego nakładu finansowego i starań organów samorządu sprawy socjalno-bytowe adwokatury są nadal bardzo palące i czekają na pomyślne ich rozwiązanie.

8) Samorząd i sprawy organizacyjne

Odnotować należy znaczne zainteresowanie tą grupą tematyczną (52 wypowiedzi), co związane jest ze zwiększeniem operatywności i efektywności działania organów samorządu adwokackiego. Wiele wypowiedzi pozytywnie oceniało dorobek samorządu w dziedzinie organizacji i kontaktów polityczno-zawodowych. Izby nowo powstałe z satysfakcją podkreślały znaczny wysiłek organizacyjny kolegów, dużą pomoc „starych” rad adwokackich, życzliwość i pomoc miejscowych czynników politycznych, społecznych i administracyjnych. Jedynie w Izbie siedleckiej istnieją nadal trudności w uzyskaniu lokalu dla Rady Adwokackiej; wszystkie pozostałe rady są już w pełni zorganizowane i wyposażone oraz funkcjonują sprawnie i prawidłowo.

Rozmieszczenie zespołów i adwokatów omawiano w kilku radach. W Izbach lubelskiej i warszawskiej zwrócono uwagę na nadmiar adwokatów w Lublinie i Warszawie. W Łodzi postulowano „usztynienie” polityki wpisów i przeniesień. W Płocku zgłoszono wniosek odznaczanie adwokatów za długoletnią pracę zawodową i społeczną. W Szczecinie postulowano połączenie zespołów w Stargardzie. Wypowiedzi cechowała troska o samorząd i sprawy adwokatury, o szacunek i prestiż zawodu adwokata.

III. Sprawy różne

Na zgromadzeniach delegatów omawiano ponadto sprawy dotyczące pracy społecznej i politycznej adwokatów, dużej aktywności ich w dziedzinie kulturalnej, działalności społecznej w radach narodowych, aktywnego udziału adwokatów w pracach nad upowszechnianiem kultury prawnej, dobrej współpracy z pozostałymi współczynnikiem wymiaru sprawiedliwości, konieczności dalszej integracji środowiska prawniczego i celowości międzypartyjnej współpracy.

IV. Podsumowanie

Z dokonanej analizy przebiegu zgromadzeń sprawozdawczych w izbach adwokackich można wyprowadzić niektóre, przytoczone niżej wnioski:

- a) przebieg zgromadzeń był sprawny, a treść obrad zasługuje na pozytywną ocenę,
- b) wymaga rozważenia kwestia zmiany ordynacji wyborczej delegatów do zgromadzeń; stwierdzone dysproporcje w reprezentacji członków zespołów oraz adwokatów nie wykonujących zawodu budzą uzasadnione zastrzeżenia,
- c) rady adwokackie powinny każdego roku dokonywać oceny wyboru delegatów, a następnie oceny przebiegu zgromadzeń delegatów, korygując odpowiednio plany pracy stosownie do powziętych uchwał,
- d) sprawozdania pisemne rad adwokackich powinny zawierać „rozliczenie” się z wykonania uchwał poprzedniego zgromadzenia delegatów oraz z wykonania planu kadencyjnego,
- e) rady adwokackie powinny się zająć analizą uczestnictwa wybranych delegatów w zgromadzeniach; w niektórych izbach absencja części delegatów była zbyt duża,
- f) na czoło tematyki obrad zgromadzeń wysunęły się sprawy legislacyjne oraz samorządowe i organizacyjne. Za w pełni słuszne należy uznać postulaty udziału adwokatury przy tworzeniu prawa i uchwalaniu wytycznych jego stosowania, ostatecznego ustalenia statusu radcy prawnego i dopuszczenia zespołów do obsługi prawnej jednostek gospodarki społecznej bez istniejących ograniczeń. Podkreślono konieczność wprowadzenia sądownictwa administracyjnego i rozszerzenie kognicji sądów. Dyskusję w toku obrad cechowała troska o autorytet i prestiż wymiaru sprawiedliwości, w tym także adwokatury. Znaczny nacisk kładziono na szkolenie i doskonalenie zawodowe w celu podnoszenia poziomu usług prawnych.

2.

Działalność socjalna w adwokaturze

Na posiedzeniu w dniu 1 września br. Prezydium NRA rozpatrzyło przedstawioną przez Komisję Socjalno-Bytową przy NRA informację o zakresie działalności socjalnej w adwokaturze i o możliwościach dalszego rozszerzenia tej działalności, obejmującej adwokatów i aplikantów adwokackich oraz ich rodziny.

I. Sprawy organizacji wypoczynku i rekreacji

Liczba pozostających w dyspozycji organów samorządowych adwokatury ośrodków wypoczynkowych jest nader skromna. Jedynie w pięciu spośród 24 izb adwokackich istnieją własne obiekty wypoczynkowe; ponadto w dyspozycji Prezydium NRA pozostaje Dom Pracy Twórczej Adwokatury w Grzegorzewicach. Łączna ilość miejsc w tych ośrodkach wynosi 135, a w latach 1978—1979 wzrosła do 187 miejsc.

W poszczególnych izbach adwokackich dysponujących własnymi ośrodkami wypoczynkowymi sytuacja przedstawia się następująco:

Katowicka Izba Adwokacka posiada własny ośrodek wypoczynkowy w Jaworzu koło Bielska-Białej, liczący 7 pokoi dla 22 osób, wykorzystywany przez cały rok. W miesiącach lipcu i sierpniu korzystają z tego ośrodka wyłącznie członkowie Izby, a w pozostałym okresie ośrodek jest dostępny dla adwokatów innych izb. Działka, na której mieści się obiekt w Jaworzu, stwarza możliwości jego rozbudowy, co jest przedmiotem rozważań Rady Adwokackiej w Katowicach. Wydaje się, że sąsiadujące izby adwokackie powinny zainteresować się sprawą wspólnej rozbudowy tego ośrodka.

Krakowska Izba Adwokacka buduje własny ośrodek wypoczynkowy w Limanowej, w którym jednorazowo będzie mogło przebywać 25 osób. Ośrodek będzie czynny cały rok, a korzystać z niego będą mogli również członkowie innych izb. Budowa ośrodka zostanie ukończona w 1978 r. Izba ma ponadto możliwość nabycia obiektu dla celów wypoczynkowych w Zakopanem w cenie 5 mln. złotych; obiekt ten mógłby pomieścić 50 osób. Nabycie wspomnianego obiektu byłoby ze wszechmiar wskazane. Rady Adwokackie w Krakowie i w Katowicach zawarły porozumienie o wspólnej realizacji tego przedsięwzięcia. Tego rodzaju porozumienie jest przykładem racjonalnego działania, pozwalającego uzyskać efekty przekraczające możliwości jednej izby.

Lubelska Izba Adwokacka posiada własny dom wypoczynkowy w Kazimierzu Dolnym, liczący 9 miejsc w 5 pokojach. Ośrodek jest dostępny przez cały rok nie tylko dla członków Izby.

Łódzka Izba Adwokacka dysponuje własnym ośrodkiem campingowym w Grotnikach koło Łodzi. Mieści się tam 8 domków stanowiących własność Izby oraz 55 domków należących do członków Izby. Nie ma możliwości korzystania z tego ośrodka przez adwokatów z innych izb.

Warszawska Rada Adwokacka posiada własny campingowy ośrodek wczasowy w Barcicach nad Bugiem, liczący 5 domków dla 20 osób. Ośrodek ten jest czynny jedynie w okresie letnim i w tym okresie jest w pełni wykorzystany przez członków Izby.

W okresie od 20 grudnia do 10 kwietnia Izba podnajmuje ponadto 5 pokoi w obiekcie położonym w Bukowinie Tatrzańskiej, w którym pobyt z pełnym utrzymaniem kosztuje (obecnie) 195 zł dziennie od osoby. Istnieją możliwości korzystania z podnajętych pokoi przez adwokatów z innych izb adwokackich.

Dla złagodzenia niedostatku miejsc wypoczynkowych Rada Adwokacka w Warszawie weszła w porozumienie z FWP, PTTK, Warszawskim Klubem Narciarskim oraz z Zakładami Radiowymi im. M. Kasprzaka w Warszawie, na podstawie którego członkowie Izby mogą korzystać w sposób zorganizowany z ośrodków tych instytucji.

W związku z tym Komisja Socjalno-Bytowa przy NRA uważa za pożądane zwrócić się z apelem do wszystkich Rad Adwokackich, aby za przykładem Warszawskiej Rady Adwokackiej podjęły starania o zawarcie podobnych porozumień z instytucjami na terenie swojego działania w celu umożliwienia członkom adwokatury skorzystania z ośrodków wypoczynkowych odpowiednich instytucji.

Rzeszowska Izba Adwokacka, po sprzedaży własnego ośrodka wypoczynkowego w Lesku, nabyła obiekt dla celów wypoczynkowych w Krynicy-Zdroju, liczący 7 pokoi z 17 miejscami. Obiekt po wykonaniu robót adaptacyjnych zostanie oddany do użytku w 1978 r. Rada Adwokacka w Rzeszowie organizuje również niewielki ośrodek campingowy (4 domki) w Radowie koło Jarosławia, przewidziany do eksploatacji w 1979 r. Izba rzeszowska będzie więc dysponować 30 miejscami wypoczynkowymi w okresie letnim i 17 miejscami przez cały rok, które będą dostępne również dla adwokatów z innych izb.

Szczecińska Izba Adwokacka podjęła starania o nabycie działki w pasie nadmorskim w Międzywodziu i podjęcie budowy ośrodka wypoczynkowego dla adwokatów z całego kraju. Pertraktacje są w toku.

Co się tyczy samej organizacji akcji wypoczynkowej adwokatów, to Rady Adwokackie zgłosiły w tej mierze szereg uwag i postulatów, które były przedmiotem rozważań Komisji Socjalno-Bytowej przy NRA. W szczególności:

- a) Rady Adwokackie w Bydgoszczy, Opolu, Płocku, Poznaniu, Radomiu, Rzeszowie i Siedlcach zgłosiły postulat prowadzenia przez Prezydium NRA centralnego rejestru wolnych miejsc we wszystkich ośrodkach wypoczynkowych pozostających w dyspozycji poszczególnych izb adwokackich i przydzielania ich adwokatom z innych izb.

Zdaniem Komisji Socjalno-Bytowej przy NRA nie jest możliwe w obecnym stanie rzeczy scentralizowanie akcji wypoczynku, a to przede wszystkim z tego powodu, że w istniejących ośrodkach wypoczynkowych muszą być uwzględniane w pierwszej kolejności potrzeby adwokatów izb macierzystych, członków zaś innych izb adwokackich — w dalszej kolejności. W miarę jednak rozwoju sieci ośrodków wypoczynkowych i wzrostu liczby miejsc Komisja Socjalno-Bytowa przy NRA rozważy celowość wystąpienia do Prezydium NRA z odpowiednimi wnioskami.

- b) Rady Adwokackie w Gdańsku, Koszalinie i Olsztynie zgłosiły wnioski w sprawie budowy na terenie ich działania ośrodków wypoczynkowych. Ze względu na brak w obecnym okresie stosownych środków finansowych i możliwości realizacyjnych wnioski te uznać trzeba za nierealne.
- c) Rada Adwokacka w Łodzi zgłosiła wniosek o przyznanie przez Prezydium NRA limitu miejsc dla niej na pobyty wypoczynkowe w DPTA w Grzegorzewicach. Zdaniem Komisji nie ma potrzeby ustalania tego rodzaju limitów dla poszczególnych izb adwokackich, gdyż z tego ośrodka wypoczynkowego mogą korzystać wszyscy adwokaci, a zamawianie miejsc wypoczynkowych następuje za pośrednictwem Biura NRA.
- d) Rada Adwokacka w Warszawie zgłosiła wniosek o skupienie całokształtu działalności socjalnej adwokatury w Prezydium NRA, gdyż poszczególne izby adwokackie są liczebno zbyt małe, aby mogły we właściwy sposób prowadzić sprawy socjalne adwokatów. Wniosek ten powinien być — zdaniem Komisji — omówiony na plenarnym posiedzeniu NRA.

II. Sprawy lecznictwa

Członkowie wszystkich izb adwokackich korzystają z pomocy lekarskiej na zasadach ogólnych, tak jak pracownicy sektora uspołecznionego.

Ze względu na ogólnie znane mankamenty w powszechnej obsłudze leczniczej niektóre Rady Adwokackie zorganizowały formy własnej pomocy lekarskiej. Krakowska Izba Adwokacka stworzyła gabinet lecznictwa ogólnego i gabinet dentystryczny, dostępne dla wszystkich członków Izby.

Warszawska Rada Adwokacka zawarła porozumienie z Radą Zakładową przy Sądzie Wojewódzkim, na podstawie którego członkowie Izby mogą korzystać z porad sądowych lekarzy internistów i z gabinetu dentystrycznego. Rada Adwokacka w Warszawie zamierza — niezależnie od tego — uruchomić własne gabinety lekarskie.

Inne rady adwokackie nie zgłosiły Komisji wniosków w zakresie pomocy lekarskiej.

III. Akcja kolonijna dla dzieci członków adwokatury

Żadna z rad adwokackich nie organizuje kolonii dla dzieci adwokatów. Jedynie Warszawska Rada Adwokacka otrzymuje — w ramach porozumienia z Zakładami Radiowymi im. M. Kasprzaka — przydziały miejsc na kolonie letnie oraz kolonie zimowe za pełną odpłatnością.

Niektóre rady adwokackie (Koszalin, Kraków, Rzeszów, Wrocław) pokrywają częściowo koszty uczestnictwa dzieci adwokatów w koloniach organizowanych przez inne instytucje.

IV. Przydziały mieszkań dla adwokatów i lokali dla zespołów adwokackich

Centralny Związek Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego oznajmił, że w wyniku organizacyjnej decentralizacji spółdzielczości mieszkaniowej nie istnieją możliwości centralnego rozwiązywania spraw związanych z uzyskiwaniem przez adwokatów mieszkań spółdzielczych, tudzież dokonywania przydziałów lokali użytkowych dla zespołów adwokackich w domach spółdzielczych.

Kompetencje w sprawie przydziałów mieszkań i lokali użytkowych należą wyłącznie do wojewódzkich spółdzielni mieszkaniowych.

W tym stanie rzeczy rady adwokackie powinny nawiązać bezpośrednie kontakty z zarządami wojewódzkich spółdzielni mieszkaniowych w celu uzyskiwania mieszkań dla adwokatów.

Co do lokali zespołów adwokackich, rady adwokackie powinny konsekwentnie zgłaszać stosowne wnioski do komisji (wydziałów) planowania w miejscowych urzędach miejskich o zapewnienie przydziału lokalu w planie rozmieszczenia placówek usługowych o charakterze ogólnomiejskim. Odpowiednia decyzja miejscowej komisji planowania jest podstawą do uzyskania przydziału lokalu użytkowego dla zespołu w ramach budownictwa spółdzielczego — stosownie do warunków miejscowych. Koszty uzysku lokali ponoszą rady adwokackie.

Przedstawione przez Komisję Socjalno-Bytową przy NRA materiały informacyjne o działalności socjalnej w adwokaturze będą odpowiednio wykorzystywane w dalszej działalności Prezydium NRA.

3.

Analiza sytuacji finansowej zespołów adwokackich w I półroczu 1977 r.

Z przedstawionej na posiedzeniu Prezydium NRA w dniu 15 września br. analizy finansowej zespołów adwokackich w I półroczu 1977 r. wynika, że w okresie tym działało 409 zespołów adwokackich, w których wykonywało zawód adwokacki 3010 adwokatów pełnozatrudnionych i 506 adwokatów niepełnozatrudnionych, łącznie — 3516 adwokatów.

W porównaniu z okresem objętym poprzednią analizą (vide „Palestra” z 1977 r. nr 3—4) ogólna liczba adwokatów w zespołach zmniejszyła się o 89 osób, w tym adwokatów pełnozatrudnionych o 70, a niepełnozatrudnionych o 19. Liczba zespołów adwokackich zmniejszyła się w ubiegłym półroczu o 8 jednostek organizacyjnych adwokatury.

Obroty zespołów adwokackich w rozpatrywanym okresie wyniosły 239.998,40 zł, koszty zaś zespołów — 93.965.944 zł. Na wynagrodzenia brutto członków zespołów przypadło 146.032.546 zł, natomiast wynagrodzenia netto wyniosły ogółem 124.736.957 zł. Wynagrodzenia netto adwokatów pełnozatrudnionych wyniosły 118.418.027 zł, wynagrodzenia zaś adwokatów niepełnozatrudnionych w zespołach — 6.318.930 zł.

Koszty administracyjne zespołów adwokackich kształtowały się przeciętnie w granicach od 35,7% (w Izbie wrocławskiej) do 42,0% (w Izbie szczecińskiej); w skali krajowej wynosiły one 39,1%, tj. w porównaniu z II półroczem 1976 r. uległy wyższości o 0,3%. Graniczne wielkości kosztów administracyjnych zanotowały: najniższą — ZA w Turku (29,0%), a najwyższą — ZA w Strzyżewie (67,7%). Koszty administracyjne powyżej 50% wykazało 9 zespołów adwokackich.

Z analizy danych o jednostkowych obrotach i wynagrodzeniach w zespołach (biorąc pod uwagę jedynie adwokatów pełnozatrudnionych) wynikają następujące wielkości (w zł):

	w I półroczu 1977 r.	miesięcznie
a) obrót na 1 adwokata	75.839	12.639
b) wynagrodzenie brutto	46.193	7.698
c) wynagrodzenie netto	39.341	6.557

W 16 izbach adwokackich (spośród 24 istniejących) wynagrodzenie netto (przeciętnie) jednego adwokata pełnozatrudnionego wyniosło w rozpatrywanym okresie więcej niż przeciętna krajowa (6.557 zł), przy czym najwyższe kształtowało się ono w Izbie opolskiej (8.072 zł), w Izbie białostockiej (8.008 zł) i w Izbie częstochowskiej (7.965 zł), a najniższe zaś w Izbie warszawskiej (5.368 zł) i w Izbie krakowskiej (5.371 zł).

W porównaniu z I półroczem 1976 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie netto adwokatów pełnozatrudnionych w zespołach adwokackich było w I półroczu 1977 r. wyższe o 365 zł i zmniejszyło się ono tylko w Izbie poznańskiej (o 368 zł).

Przeciętne wynagrodzenie netto w skali krajowej adwokatów niepełnozatrudnionych (506 adwokatów) wyniosło w I półroczu 1977 r. 2.081 zł.

Wszystkie zespoły adwokackie w kraju zarejestrowały w I półroczu 1977 r. ogółem 175.256 przyjętych spraw z wyboru (na 1 adwokata przypadło 50 spraw) oraz 12.707 spraw z urzędu (na 1 adwokata przypadło 4 sprawy). Stosunek procen-

towy spraw z urzędu do spraw z wyboru (zleceń klientów) wyniósł w skali krajowej 7,3%. Najwięcej spraw z urzędu w stosunku do spraw z wyboru odnotowano w Izbach: koszalińskiej (19,2%), gdańskiej (13,2%), olsztyńskiej (12,9%) i siedleckiej (12,6%).

Poniżej przeciętnej było zleceń klientów na 1 adwokata (50) w 6 izbach adwokackich (Gdańsk, Kielce, Koszalin, Kraków, Poznań, Warszawa).

Liczba spraw z wyboru w porównaniu z I półroczem 1976 r. zwiększyła się ogółem o 4.127 spraw, czyli o 2,4%.

Przeciętne rozliczenie za jedną sprawę z wyboru wyniosło w I półroczu 1977 r. 1369 zł i wahało się od 1191 zł w Izbie kieleckiej do 1566 w Izbie warszawskiej. Rozliczenie (opłaty) na 1 sprawę powyżej przeciętnej odnotowano w 9 izbach adwokackich, poniżej zaś — w 15 izbach adwokackich.

Dokonując porównań sytuacji finansowej w I półroczu 1977 r. z sytuacją w I półroczu 1976 r. można stwierdzić, że obroty zespołów adwokackich zwiększyły się o 4,33%, koszty administracyjne zwiększyły się o 8,6%, wynagrodzenie brutto zwiększyło się o 1,58%, a wynagrodzenie netto — o 1,59%.

Biorąc pod uwagę strukturę zleceń (spraw z wyboru), zwiększyły się one w sprawach karnych o 1,54% (o 921 spraw), w sprawach cywilnych o 3,16% (o 3531 spraw), natomiast w sprawach innego rodzaju zmniejszyły się o 8,47% (o 325 spraw). Ogółem sprawy z wyboru wykazały zwiększenie o 2,36% (w I półr. 1977 r. — 175.256, w I półr. 1976 r. — 171.129).

Stan konta 34 wynosił w zespołach adwokackich na koniec I półroczu 1977 r. 44.131.747 zł i w porównaniu ze stanem z końca I półroczu 1976 r. zwiększył się o 4.695.813 zł.

Z ORZECZNICTWA WOJEWÓDZKICH KOMISJI DYSCYPLINARNYCH

ORZECZENIE

**Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej w X
z dnia 12 czerwca 1975 r.
(KD 1/74)**

Błędne poinformowanie przez substytutę adwokata, zlecającego mu zastępstwo, że wynik sprawy jest pomysłny i nie ma potrzeby składania środka odwoławczego, a następnie zapowiedzenie rewizji i przejęcie tej sprawy, by samemu prowadzić ją w

postępowaniu rewizyjnym, stanowi naruszenie zasad godności zawodu adwokata i naruszenie przepisów § 22, 36 i 38 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu i powinno się spotkać z należytą karą dyscyplinarną.

Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna w X ustaliła, że obwiniony adwokat Y dopuścił się dwóch przewinień dyscyplinarnych, a mianowicie:

- 1) od sierpnia do grudnia 1973 r. jako członek Zespołu Adwokac-

kiego w A., będąc substytutem adwokata Z. (członka tegoż Zespołu) w sprawie cywilnej, błędnie poinformował go o wyniku rozprawy twierdząc, że nie ma potrzeby składania środka odwo-